

Μια παράσταση με ζωντανία και καλή διάθεση

> «Καλιφόρνια ντρίμιν» του Βασίλη Κατσικονούρη από το θέατρο Διόνυσος

Ο Βασίλης Κατσικονούρης ήρθε στην κυπριακή σκηνή με την περσινή παραγωγή του «Ανοιχτού Θεάτρου». «Το Γάλα» εντυπωσίασε με τη λεπτότητα της ψυχογραφίας και με την τραγική του δεινότητα. Η ασυνήθιστη για το νεοελληνικό θέατρο των τελευταίων δεκαετιών ποιότητα της γραφής τοποθέτησε το όνομα του συγγραφέα του σε πολύ ξεχωριστή θέση. Το «Καλιφόρνια ντρίμιν» γράφτηκε το 2001, πριν από το «Γάλα», αλλά ως Κύπριοι θεατές έτυχε να συναντηθούμε μαζί του φέτος, στη σκηνή του θεάτρου «Διόνυσος».

Οι υψηλές προσδοκίες που πήγαζαν από την προηγούμενη γνωριμία με το συγγραφέα, λειτουργούσαν ποικιλοτρόπως. Αφ' ενός, ευνοϊκά προϊδεασμένοι, πιστώναμε την αρχική έκθεση των χαρακτήρων και το δέσιμο της πλοκής του «Καλιφόρνια» με αρετές του «Γαλακτος», αφ' ετέρου, όσο εξελισσόταν το έργο, η διαπίστωση ότι σ' αυτό δεν θα υπάρχει η επανάληψη του ποιοτικού άλματος, γεννούσε απογοήτευση.

Η σύγκριση δεν είναι ο καλύτερος και ο πιο ορθός δεοντολογικός τρόπος προσέγγισης ενός έργου. Αν επικεντρωθούμε όμως στην εσωτερική λειτουργία του «Καλιφόρνια ντρίμιν», η κρίση μας θα περάσει από τα ίδια στάδια. Το ξεκίνημα του έργου γοητεύει, η συνέχεια διαψεύδει τις αρχικές εντυπώσεις. Η παρουσίαση των δύο κεντρικών χαρακτήρων αμέσως παραπέμπει το θεατή στη μεγάλη παράδοση του νεοελληνικού θεάτρου, στη γλυκόπικρη σατιρική παρουσίαση του δεδομένου εθνικού τύπου, του ανεπρόκοπου ονειροπόλου, του καταδικασμένου στην κατάρρευση των ουτοπικών του σχεδίων μικροκομπιναδόρου. Παραδοσιακός είναι επίσης ο συνεταιρισμός του πιο πάνω τύπου με έναν βοηθητικό χαρακτήρα, ο οποίος σεκοινάει τον πρώτο στα ονειρικά του παραληρήματα, και σε διάφορες παραλλαγές είτε παρουσιάζεται ως πιο επιφυλακτικός και συντηρητικός, είτε οδηγείται κι εκείνος σε σκληρές διαψεύσεις.

Ο Βασίλης Κατσικονούρης δίνει στο διαχρονικό ζευγάρι σύγχρονη κοινωνική και γλωσσική ταυτότητα. Σημαντική του συνεισφορά στην «παράδοση» είναι η ψυχογραφία του σημερινού νέου, (σατιρικά υπεραπλουστευμένη, υπερβολική και γενικευμένη, αλλά πώς αλλιώς φτιάχνονται οι τύ-

Το «Καλιφόρνια ντρίμιν» θα μπορούσε να μεταφραστεί σε οποιαδήποτε γλώσσα, τηρουμένων των αναλογιών, δύσκολα όμως «μεταγλωττίζεται» στα κυπριακά

Σκηνοθεσία: Γιώργος Μουαίμης
Σκηνικά/Κοστούμια: Χάρης Κาวκαρίδης
Φωτισμοί: Γιώργος Λάζογλου
Παίζουν: Σίμος Τσιάκκας, Γιώργος Τσιάκκας, Χριστίνα Μαρούχου, Δώρα Δημητρώ

ποι). Οι ήρωές του χαρακτηρίζονται από εντυπωσιακή άγνοια για τον έξω, αλλά και για τον μέσα τους κόσμο. Έχουν κάνει την περασμένη πια εφηβεία τους επάγγελμα, έχουν παγιδευτεί σε μια μεταβατική περίοδο, όπου ο πιο ρεαλιστικός προορισμός της μετάβασής τους, η στρατιωτική θητεία, φαντάζει απειλητικός.

Η μετάβαση όμως σ' ένα ονειρικό πουθενά, στο Καλιφόρνια ντρίμιν, αποτελεί το δεύτερο στάδιο του έργου. Το σκαρί του έργου, που μέχρι εδώ φαινότανε γερό, αρχίζει να μπάζει νερά. Η ιστορία με την καλιφορνέζι-

κη αδελφότητα, με τον ψευδογκουρού και την κοινοκτημοσύνη, είναι κάπως ετεροχρονισμένη, παλιομοδίτικη, ωσάν να μεταφέρθηκε στη ζωή των ηρώων από τις δεκαετίες των '60-'70. Εξάλλου το dream αυτονομείται και συγκεκριμενοποιείται υπερβολικά, κάτι που αποδυναμώνει το λειτουργικό του ρόλο.

Το έργο, στην ουσία, τελειώνει, εκεί που στέφεται με πλήρη αποτυχία, η επιχείρηση απόσπασης χρημάτων από το μυθικό θείο Πέπο. Είναι το σημείο όπου ο θεατής αποσυνδέεται από την πλοκή και παρακολουθεί, αμέτοχος πια, σε επανάληψη, στοιχεία που ήδη του έχουν προκαλέσει γέλιο, ή που ήδη έχουν εκτιμηθεί απ' αυτόν ως προτερήματα στις αρχικές σκηνές της παράστασης.

Η παράσταση του Γιώργου Μουαίμη έχει θετικά στοιχεία και πρώτ' απ' όλα τη ζωντανία και την καλή διάθεση των τεσσάρων νεαρών ηθοποιών. Ο σκηνοθέτης έφερε την παράσταση στα μέτρα τους, έβαλε μπροστά τους στόχους χειροπιαστούς, έτσι ώστε οι ηθοποιοί του να νιώθουν άνετα, να κινούνται

με αυτοπεποίθηση, να είναι ικανοποιημένοι με το αποτέλεσμα.

Ο σκηνοθέτης συνειδητά αφήνει έξω από τη στοχοθέτηση της παράστασης το θέμα της γλώσσας. Δεν ζητά από τους πρωταγωνιστές του το Σίμο Τσιάκκα και το Γιώργο Τσιάκκα να κάνουν το ακατόρθωτο, να μιμηθούν την ελλαδική νεανική αργκό (η Χριστιάνα Μαρούχου και η Δώρα Δημητρώ θα μπορούσαν να το κάνουν καλύτερα, αν τους το είχε ζητηθεί). Το θέμα είναι ότι οι ήρωες του Κατσικονούρη είναι πλάσμενοι από τη γλώσσα που χρησιμοποιούν, ότι η εποχή την οποία ο συγγραφέας σατιρίζει, υπάρχει στο έργο μέσω και χάριν στη γλώσσα, ότι ούτε ο εθνικός χαρακτήρας, ούτε το κοινωνικό προφίλ δεν υπάρχουν έξω από τη συγκεκριμένη εθνοκοινωνική γλωσσική πραγματικότητα. Το «Καλιφόρνια ντρίμιν» θα μπορούσε να μεταφραστεί σε οποιοδήποτε γλώσσα, τηρουμένων των αναλογιών, δύσκολα όμως «μεταγλωττίζεται» στα κυπριακά.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ